

Foto: EPA TONY GENTILE POOL

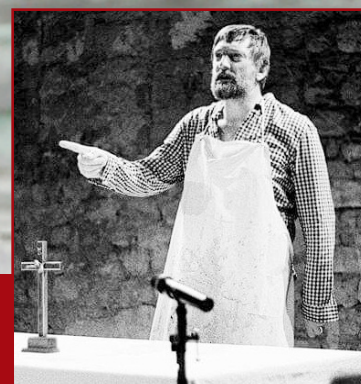

Foto: Ivana Jerčić

PAPA FRANJO SE HRVA SA SVOJIM ANĐELOM

Zlatko Paković

I. MOŽE LI TKO DOBITI OPROŠTAJA, A DA ZADRŽI PLODOVE SVOGA GRJEHA?

Papa Franjo kleči uz jedno golemo raspelo u molitvenoj svojoj ćeliji, u kojoj osim toga raspela na kamenu nema više ničeg. Odjeven je u bijelu svoju odoru.

PAPA:
Prijestol moj,
ucrvljao se, bazdi do nebesa;
opterećen praprokletstvom:
bratoubojstvom!
I novim bratoubojstvima, Gospodine!
Krvavi prijestol moj!

Nisam kadar moliti se!
Daj mi snage!
Stojim neodlučan što da počnem!
Daj mi snage, Gospodine,
ogriješenju da pogledam u lice!
Jer čega drugog ima molitva,
ako li ne tu snagu dvostruku:
da preduprijedi prije no padnemo,
il' kad smo pali, da nam oprosti?

Oprosti nam, Gospodine, meni i mojim
prethodnicima!
Ali kako kad mi blagodjeti one uživamo
radi kojih griješimo!
Može li tko dobiti oprostaja, a da zadrži
plodove svoga grijeha?
Na ovome svijetu, gdje se stvari tijek kroz
trulež kreće,
pozlaćena ruka zločinca može u stranu
odgurnuti zakon i pravdu.
A često i biva da se tom grješnom cijenom i
zakon kupuje.

Ali, tamo gore, k Tebi, tako ne biva,
tamo svaki čin pokazuje se takav kakav
uistinu jest.
I naša su srca u Tvome oku izvrmute rukavice!
I naše su primisli Tebi bjelodane,
i naše su kvarne želje Tebi bolne!
O, bol Ti pričinjamo iz doma Tvoga,
sa Tvoga prijestolja ranjavamo te, i krv ti lipti
iz tih ozljeda,
i, evo, kaplje po mojoj odori i mojemu licu...
I ja računa moram dati,
licem k licu s grijehovima svojim.

Daj mi snage, Gospodine, da počnem!
Što dobro da činim s onim što dobro znam,
čemu svjedočim i što mi slama srce i volju?
Mogu li biti mudar, ili bezuman,
Gospodine?
Osmjeli me da se usudim ići stopama
Tvoga Sinal!
Jer tko sem neba zna kako računi stoje naši?
Tko sem neba zna za činidbe naše, u kojima
ni traga nema spasenju?
Za duše naše, koje s prijestolja Tvoga
zemaljskog u pakao idu,
tko to na zemlji zna, ako s prijestolja ne
bude kazano?
[INSPIRIRANO IZ: SHAKESPEARE, HAMLET, ČIN III.,
SCENA III.]

II. ŠTO JE TO ŠTO VAM JE VAŽNIJE OD NAJVEĆEGA UMJETNIČKOG BLAGA ČOVJEČANSTVA I VLASTITE KRVI?

Muškarac i žena ulaze i prekidaju papinu molitvu. Papa se od njihova ulaska neobično jako ustrašio. Trgnuvši se, udario je glavom u raspelo i sad mu krv lije iz nosa i kapa po bijeloj uniformi. Dugo ih gleda netremice i

drhti, oči su mu razrogačene. Diše ubrzano i čuje se škrgut iz njegovih pluća. Muškarac je u crvenoj odjeći kardinala, žena odjevena jednostavno, ali zaognuta širokim kaputom.

PAPA:
Muško i žensko, stvori ih!
Čovjeka po obličju svojem, po obličju
Božjemu – muško i žensko...
[KNIJGA POSTANKA 1,27]

KARDINAL:
Trebali Njegovoj Svetosti pomoć?

PAPA:
Nevjerojatno...

KARDINAL (*obraća se ženi*):
Molim vas, hoćete li biti krotki, morao bih
Svetom Ocu pomoći da se pridigne?

ŽENA:
Slobodno! (*Kardinal je gleda ne čineći ništa*)
Slobodni ste učiniti to! (*Kardinal prilazi papu*)

PAPA:
Molim, nek vaša uzoritost ostane još koji
časak tamo uz neznanu!

KARDINAL:
Ali, Sveti Oče, krvarite!

PAPA:
To je ništa. Suhe kapljice islužene krvi.
(*Papa dugo promatra kardinala i ženu*)

ŽENA (*najzad se osmjeli*):
Prestanite raditi teatar! Došla sam s vama
pregovarati.

PAPA (*slatko se nasmijavši*):
Govorite o poslu, sestro, a već ste dovoljno
učinila!

KARDINAL:
Sveti Oče, stvar je doista urgentna.

PAPA:
Vidjevši vas, ovdje gdje nikada nije kročila ni
jedna žena prije vas, riješio sam tisućljetni
egzegetski problem. Iznenadivši me svojim
neočekivanim prisućem, ispunivši me
grozomnim strahom, u meni ste, istoga
časa, porodili misao. Knjiga Postanka, Glava
1., Redak 27. „Na svoju sliku stvori Bog
čovjeka, na sliku Božju on ga stvori – muško
i žensko stvori ih.“ Muško i žensko, dakle,
tvori čovjeka! Moje srce ispunilo se radošću
Svetoga Duha.

KARDINAL:
Njegova Svetost bi morala znati da je
gospođa ovdje s prijetnjom da će Vatikan
dići u zrak.

ŽENA:
Sve će otići k vragu, gdje i pripada, budete li
se još prenemagali tu na podu, čovječe!
(*Žena sa sebe zbacila kaput, i sad se vidi da je
opasana eksplozivnom napravom*).

PAPA (*promijenio je izraz lica, smrtno je
ozbiljan, i brzo se – koliko mu je to moguće –
pridžme*):
Da, ja bih morao dovršiti svoju smrt. Samo
bih prije toga volio objaviti ovu istinu o tajni
Božjeg najuzvišenijeg stvorenja – koju je
skrivila vaša pojava. No?

KARDINAL:
Sveti Oče, gospođa hoće u zrak dići i
Sikstinsku kapelu i Rafaelove sobe – tamo
stoje još dvije kao što je ona, njezine kćeri,
opasane eksplozivom.

ŽENA:
Čim ovdje začuju detonaciju, aktivirat će i
svoje bombe.

PAPA:
No, tko ste, dakle, vi i što je to što vam je
važnije od najvećega umjetničkog blaga
čovječanstva i vlastite krvi? Slušam vas,
dijete moje!

KARDINAL:
Njegova Svetost bi morala znati da se sve to
može preduprijediti ispunjenjem nekoliko
zahtjeva.

ŽENA:
Što je vama, zašto govorite u moje ime?
Uvijek govore u moje ime.
Prestanite! Ušutite! O svojim zahtjevima
umijem sama govoriti.

PAPA:
Vi ste, dakle, ovdje u množini, i zahtjevi su
zahtjevi vaše skupine. No, tko ste? Valjda
ćete mi predstaviti vašu organizaciju?

ŽENA:
I dragi Bog je u svetome pluralu, zar ne?
Možemo li govoriti u četiri oka, gospodine?

Čik, međutim, pokupi s poda i složi ga u svoj džep. Čuje se dvanaest oštrih ravnomjernih udaraca. Iz pozadine dolazi usporeno papa Franjo, odjeven u odoru ružičaste boje, boje radosti u žalosnim danima. Na glavi mu je pod ružičastom tijarom povež od gaze, a lijeva ruka mu je ugipsana od ramena. U desnici svojoj nosi sveti štap i stupa ka stroju svojih kardinala. Kad im priđe, oni, kao po zapovjedi, svi izuzev Malateste, razgrnu svoje odore i otkriju obnažena stidna mjesta. Papa hoda od jednoga do drugoga u tišini, i kad prođe ispred svih, kardinali pokriju svoje genitalije, a general Malatesta istupi iz stroja i objavi:

MALATESTA:

Njegova Svetost posvjedočila je muškost novim članovima Papinskoga Svetog dikasterija Apostolske pokorničarne. U svojstvu njegova predsjedatelja, objavljujem početak tajnoga sudbenog zasjedanja.

Dvanaestorica kardinala odlaze skupa s papom na drugi kraj dvorane, u kojem je dugi stol sa trinaest stolaca. U sredinu sjeda papa Franjo, a lijevo i desno od njega po šestorica kardinala. Malatesta je s lijeve papine strane, odmah uz njega.

MALATESTA:

Sveti Oče, štovane ekšelencije, braćo u Kristu, danas imamo zadaću rasuditi o najvećemu grijehu, jednom od pet grijehova koji ne mogu biti oprošteni nakon ispovijedi ili izmoljene pokore, nego je za njega potreban papinski oprost koji objavljuje Papinski dikasterij Apostolske pokorničarne. Riječ je o strašnomu grijehu uvrede pape.

Njegova Svetost papa Franjo uputila je zahtjev Apostolskoj pokorničarni za oprost. Na temelju analize toga zahtjeva Apostolska pokorničarna dekretom Njegove Svetosti, pape Franje, ima donijeti odluku o oprost u grješniku papi Franji. „Razlika između grješnika i pokvarenjaka je u tomu što za pokvarenjaka – nema spasenja.“ Ovo su riječi najvažnijega među nama, Bogom danoga, Bogom izbranoga, Njegove Svetosti, pape Franje. Molim, počnimo s analizom slučaja!

PAPA:

Mučki napadi na papu Franju tijekom godina njegova pontifikata, brojne afere seksualnoga zlostavljanja u crkvama Irske, Njemačke, Sjedinjenih Američkih Država i drugih zemalja, dokaz su da Antikrist vodi rat protiv Svete Stolice. Jednom riječju, braćo u Kristu, Sotona boravi u Vatikanu! [FRA GABRIELE AMORTH]

Stoga, ja, nasljednik rimskoga prijestolja Svetoga apostola Petra, papa Svete Katoličke crkve, preduzimam ovu mjeru kao posljednji pokušaj da odgovorim na gomilanje štete koju su uzrokovali riječi i dijela pape Franje, i zbog kojih je nastala jedna od najgorih kriza u povijesti Katoličke Crkve. U prvome redu, papa Franjo se nedovoljno zalaže u borbi protiv smrtnoga grijeha pobačaja te previše tolerira sablazni homoseksualaca, protestanata i muslimana.

Mi, braćo moja, nismo slobodni, kako je to ubičajavao donedavna govoriti papa Franjo. I nebo još uvijek može da nam se surva na glavu. A Crkva je upravo stoga sagrađena, da nam to pokaže. [ANTONIN ARTAUD]

Amoris Laetitia, Radost Ljubavi, papin dokument iz 2016. godine, kamen je temeljac pokušaja pape Franje da Crkvu s jednom milijardom i trista milijuna članova učini inkluzivnijom i manje osuđujućom prema “nesavršenim” članovima, poput

rastavljenih i onih koji su se kasnije ponovno vjenčali samo civilnom ceremonijom. Prema temeljnomu Crkvenom zakonu, oni mogu primati pričest samo ako budu apstinirali od seksa s novim partnerom, jer je njihov prvi brak još uvijek važeći u očima Crkve, ako nisu dobili poništenje. Crkva ne dopušta rastavu. Tu nedvojbenost papa Franjo je poništio, otvorivši vrata za opasne iznimke, dopustivši tako da svećenik ili biskup, zajedno sa svakim pojedincem, donese odluku može li on biti u potpunosti reintegriran i primati pričest.

Svojim sablaznim riječima kako namjere Martina Lutera, oca protestantske reformacije, „nisu bile pogrešne“, papa Franjo na čelu Katoličke crkve uvodi najordinariju herezu u Katoličku crkvu. Također, potpisivanje zajedničke izjave s luteranima 2016. godine, u kojoj je papa Franjo rekao kako su katolici zahvalni za „teološke darove“ reformacije, znači krivicu za širenje krivovjerja. Dalje i od toga, papa Franjo je supotpisao i zajedničku izjavu s istaknutim muslimanskim vođom u Abu Dhabiju, u veljači 2019. godine, u kojoj su poručili kako su pluralizam i raznolikost religija „Božja volja“. Jedinu ispravnu stav Svete crkve jest da je Rimokatolička Crkva jedina prava Crkva te je jedino ispravno da katolički svećenici pozivaju vjernike da preobrate i druge u jedinu ispravnu, svetu vjeru – katoličku. Sve drugo jest perfidno krivovjerje i izravni utjecaj Nečastivoga.

U dosadašnjim svojim činidbama - djelima, riječima, pomislama - papa Franjo predstavlja izvor samouništenju Katoličke crkve. Sijući propast i pustoš u područjima vjerske dogme, morala, discipline, svećeničkoga i redovničkoga života, liturgije, katekizma i cjeline katoličkoga života, papa Franjo je uzdanica nečistoj sili Antikrista, koji se osmjestio kroz njega djelovati iz samoga središta Svete Apostolske Stolice. Ako papa Franjo tvrdoglavo odbije odrediti se svojem očitoga krivovjerja, ja, papa Franjo, tražim da Sveti papski dikasterij Apostolske pokorničarne proglasi da je papa Franjo postao svojevolumen lišen papinstva.

Neka nam Djevice, naša Kraljica, strašna kao vojska spremna za bitku, pomogne do posljednjeg daha djelovati za obnovu svih stvari u Kristu, za širenje Njegova Kraljevstva i za pripremu slavne pobjede Njezina Žalosnoga i Bezgrešnoga Srca! [INSPIRIRANO OPTUŽNICOM DEVETNAESTORICE TEOLOGA I SVEĆENIKA PROTIV PAPE FRANJE, OBJAVLJENOM 30. TRAVNJA 2019. NA TVRDOKORNOM KATOLIČKOM SITEU LIFESITENEWS; ZA CUELITKST VIDI: www.documentcloud.org/documents/5983408-Open-Letter-to-the-Bishops-of-the-Catholic.html]

MALATESTA:

Ovakva optužba s najvišega mjesta predstavnika prave vjere protiv najvišega predstavnika prave vjere, koju je Bog objavio u Kristu, najbolje je što se može dogoditi u „Crkvi Boga živoga, stupu i uporištu istine“ [Sv. PAVAO, PRVA TIMOTEJU 3,15]

Jer papa je, kao rimski biskup, nasljednik Svetoga Petra, ličnost na kojoj Gospodin izgrađuje živu svoju Svetu Crkvu. U Svetome Petru svaki papa ponavlja svetu ispovijest Svete Crkve u svim vremenima: „Ti si Krist, Sin Boga živoga“ [EVANĐELJE PO MATEJU, 16,16]

No, „naš život na ovom hodočašću ne može biti bez kušnji, a naše napredovanje se ostvaruje i dovršava putem napasti. Nitko ne može spoznati samog sebe ako nije

napastovan, kušan, niti može biti okrunjen ako nije pobijedio, niti može pobijediti ako se nije borio, a borba podrazumijeva kušnju“ [Sv. AUGUSTIN].

Najbolnijim činom najdublje pronicuća u vrijeme svojega pada u zagrljaj Đavla, u vrijeme koje je za njim, dokazao je papa Franjo, kroz dramu, kroz muku, svoju nepatvorenu Svetost. Dokazao je Sveti Otac Franjo svoje papstvo kao počelo jedinstva samoobjave Boga, Svetog Pisma, apostolske Predaje, Crkve Katoličke i, osobito, učiteljstva njezinih biskupa. Papa Franjo predsjedava nekrivotvorenom i neokrnjenom vjerom, vjerom u jednu Kristovu Crkvu, ujedinjenu u ufanju i ljubavi. [KONTRAINDICIRANO INSPIRIRANO INTERVJUOM KARDINALA GERHARDA LUDWIGA MÜLLERA, OBJAVLJENIM 15. SVIBNJA 2019; DIE TAGESPOST, ZETT FÜR EIN KLARES WORT]

Kardinali prilaze papi, ljube mu ruku i klanjaju mu se do poda, pojedini i u proskinezi. Zatim, jedan po jedan odlaze sa scene. Posljednji ostaje Malatesta. On učini isto što i ostali. Zatim dugo gleda u papu. Ljubi ga u usta. To je bratski poljubac duboke sućuti sa nadsvjetskim bremenom zadaće jednoga pape. Zatim papa sporo odlazi. Malatesta gleda za njim, začuđen. Dovikne:

MALATESTA:

Vaša Svetosti! Vaša Svetosti!

Papa Franjo zastane. Okrene se ka kardinalu. Dugo gleda u prazno. Zatim, mahne rukom kao čovjek koji se nečega dosjetio.

PAPA:

Ah, da!

U pratnji kardinala, jednim tijesnim hodnikom, papa odlazi u dvoranu za javne izjave.

MALATESTA (strogim, poslovnim tonom ka publici):

Nemamo puno vremena. Jesu li kamere spremne? Sveti Oče, u izravnom smo televizijskom prijenosu!

IX. NE UVEDI NAS U NAPAST!

Malatesta stoji u pozadini. Papa prilazi govornici i staje iza mikrofona.

PAPA:

„Ne uvedi nas u napast!“

Upravo tim pretposljednjim zazivom molitve, naš razgovor s Ocem nebeskim ulazi u srce drame, tojest na područje suočavanja naše slobode sa zamkama Zloga.

Prijevod toga zaziva nije točan grčki izraz kako ga donose evanđelja. Izvorni grčki izraz koji se nalazi u evanđeljima teško je točno iznijeti, te svi suvremeni prijevodi pomalo šepaju, svi su ozlijeđeni, netočni.

Moram iskjučiti jednom zasvagda pomisao da je Bog tvorac napasti koje čovjeku prijete na njegovom putu. Ta Bog ne može biti napastovan na zlo, i ne napastuje nikoga. On je Bog koji se uvijek bori za nas, a ne protiv nas. On je Otac! U tom smislu imamo moliti Oče naš.

U životu Sina Božjega kušnja i napast bile su tajanstveno prisutne. U tom je iskustvu Sin Božji postao potpuno naš brat na način koji graniči sa skandalom. I upravo su ti evanđeoski odlomci pokazali da su najteži zazivi Očenaša, oni na kraju, već uslišani. Bog nas nije ostavio same, nego se u Isusu očituje kao „Bog s nama“ sve do krajnjih posljedica.

Naša se utjeha nalazi upravo u Božjoj prisutnosti pa i u najmraknijim trenucima

kada, međutim, čovjek nije u stanju bdjeti. U trenutku tjeskobe, Bog traži od čovjeka da ga ne napusti, no čovjek spava. Međutim, u trenutku kada čovjek shvati da se nalazi u kušnji, Bog bdije. Zašto? Zato što je Otac. Tako smo započeli molitvu: „Oče naš“. Otac ne napušta svoju djecu. Ona noć Isusove boli i borbe, posljednji je pečat utjelovljenja. Bog dolazi kako bi nas susreo u našim ponorima i patnjama koje čine povijest.

Bog je s nama kada nam daje život, s nama je tijekom života, s nama je u radosti, u kušnjama, u žalosti, u porazima, kad griješimo, uvijek je s nama jer je Otac i ne može nas napustiti.

Stoga se pretposljednji zaziv Očenaša neće više izgovarati i misliti pogrešno kao do sada: „Ne uvedi nas u napast!“, nego vjerno, istinito: „Ne napusti nas u napasti!“ Ta izmjena iz neistinitosti u istinitost ima biti konzekventna i sveopća. [INSPIRIRANO GOVOROM PAPE FRANJE OD 1. SVIBNJA 2019.]

Okončavši objavu, papa Franjo baca sveti štap iz svoje desnice i s mladalačkom hitrinom, koja djeluje vrhunaravno, jednom rukom u jednom potezu raskopča svoj talar. Iz redova novinara začuje se najprije uzdah iznenađenja. U izravnom televizijskom prijenosu, poput Adama gol, papa Franjo, vidi se kroz raskopčani talar, opasan je eksplozivom. Čuju se krici užasnutih, zatim glas detonacije. Prije no što sve u eksploziji nestane, vidi se kako general Malatesta, s nožem u ruci, grabi ka papi, prekasno.

X. TAJNI PROLOG

Točno dvadeset četiri časa prije svjetskoga događaja kojem smo malo prije bili svjedocima. Ured Generala Dominikanskog reda, kardinala Girolama Malateste. On je odjeven u bijelu odoru svoga reda. Prostorija je ogromna i podsjeća na muzej. Svuda su načičkana neznana platna velikih majstora, uglavnom sa motivom Svete Djevice, a naokolo svuda rimske i grčke skulpture. Za toliko nagih tijela u mermeru moralo je raditi barem deset skulptora. Ima tu i bjelokosti, a namještaj je iz perioda renesanse. U dnu prostorije, okrenut leđima, oslonjen o golemi stol, nalazi se kardinal. Uz njega, na koljenima, glave skrivene u visini njegovih bedara, nalazi se sestra Agnieszka Komaryczko, karmelićanka. Kardinal ju snima mobilnim telefonom.

KARDINAL:

Šaće ti se nisu uvećale od tvoje dvanaeste godine.

ČASNA:

Za tri i pol desetljeća ni tvoj se kurac nije smanjio.

KARDINAL (*grubo joj odgurne glavu, te sada shvaćamo da ju dobro poznajemo, kao anarhistkinju Lidiju*):
Ne budi prosta!

ČASNA:

Ne voliš čuti što voliš činiti?

KARDINAL:

Ne možeš činiti što znaš čuti!

ČASNA:

Mudrost stesana uz najnovija razdjevičenja, zar ne, Malatesta?

KARDINAL:

Prestani se duriti! Znaš da si ti moj anđeo.

ČASNA:

Golemo je to jato, napučilo bi čitavo nebo nad Vatikanom!

KARDINAL (*pljusne joj zaušnicu*):

Ne bogohulit!

ČASNA (*jezikom kupeći tanku nit krvi koja joj je pocurila iz nosnice*):
Krv, sperma i znoj, generale!

KARDINAL:

Mogu li ja tebi uoče više vjerovati?

ČASNA:

Do smrti, jedini!

KARDINAL:

Shvaćas koliko je ova stvar ozbiljna i koliko moraš biti prisebno?

ČASNA:

Ako cijeli život mogu glumiti časnu, mogu jedan dan glumiti i teroristicu!

KARDINAL (*zakopčava se i sređuje svoju uniformu*):

Moram osvjedočiti. Moramo imati jasne dokaze o njegovoj zaposjednutosti Đavlom.

ČASNA:

Učiniti ću sve kako smo utvrdili. Ne brini!

KARDINAL:

Od našeg pothvata zavisi opstanak Crkve Božje. Sotona je ušetao u Vatikan u umilnomu liku toga pape. Ako ništa ne poduzmemo, razorit će sve što smo gradili dvije tisuće godina.

ČASNA:

Meni je od prvoga trenutka bio odvratnim. Sva ta njegova prenemaganja: te neće crvenih cipelica, te neće zlatnoga križa, te neće papamobila...

KARDINAL:

Najgnusnija su njegova očijukanja s paklenom teologijom oslobođenja, koja je Marxa uzela za Krista, a imam dokaza da je u svojoj Argentini skrivio smrt nekoliko svećenika te iste teologije pakla, koje su fašisti s pravom zatukli!

ČASNA:

Ja sam potpuno spremna. Smirena u duhu, i znam što ću i kako govoriti. Jedna me jedina stvar tu brine.

KARDINAL:

Što to?

ČASNA:

Da li eksploziv izgleda doista uvjerljivo, kao da je pravi? Može li papa to zamijetiti?

KARDINAL:

Što je tebi, Agnieszka?

ČASNA:

Velim da mi je to jedina prijeporna stvar.

KARDINAL:

Što? Misliš li ti da je ovo nekakvo amatersko kazalište, drago dijete? Da se mi ovdje igramo igara „kao da“? Dakako da je eksploziv pravi i dakako da možemo svi odletjeti u zrak, ukoliko ga aktiviraš!

ČASNA:

Gospode!

KARDINAL:

A vrijedi li, uopće, preživjeti, ako će Sotona na mjestu Svetoga Petra zavladati kao Summus Pontifex?

kraj

Napomena: koncertno čitanje ovog dramskog komada, u režiji autora, izvedeno je 30. avgusta Anno Domini MMXIX u Crkvi Sv. Dominika u Zadru, u produkciji Teatra Verri